

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 7222

гр. София, 22.12.2022 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-20, в закрито заседание на двадесет и втори декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Татяна Костадинова

като разгледа докладваното от Татяна Костадинова Търговско дело № 20221100902257 по описа за 2022 година

Производството е образувано по предявен от М. О. Л. иск за отмяна на решение от 29.01.2022 г. на Националната конференция (НК) на политическа партия „Д.Б.“, с което е потвърдено решението от 12.01.2022 г. на Националната контролна комисия (НKK) за прекратяване членството на ищеца в партията в резултат от изключването му. Ищецът твърди, че узнал за атакуваното решение на 07.11.2022 г. Като основания за незаконосъобразност на решението сочи неговата противоуставност (събранието, на което решението било взето, било проведено в нарушение на установения с устава кворум; на ищеца не била осигурена възможност да участва в Конференцията, за да изложи и защити защитната си позиция; жалбата срещу решението на НKK не била предоставена своевременно на членовете на партията, за да могат те да вземат информирано решение по нея; в обжалваното решение не били изложени мотивите, поради които то било взето; с атакуваното решение било потвърдено решение на НKK, което само по себе си било противоуставно, тъй като било взето след изтичане на мандата на органа, при съществени процедурни нарушения и нарушение на материалните правила и необоснованост).

Съдът намира иска за **недопустим** по следните съображения:

Ищецът е предявил конститутивен иск, с който цели да внесе правна промяна в отношението между него и ответника – политическа партия. Тъй като с конститутивния иск се упражняват потестативни права, които всякога са изчерпателно уредени, то за да е допустим такъв иск, **трябва да е налице нормативна уредба на потестативното право**, което се предявява чрез него.

Правото на членство в политическа партия е предмет на уредба в **специалния** Закон за политическите партии (ЗПП), приет на основание чл. 11, ал. 3, изр. 2 от Конституцията. С него е въведен **диспозитивният принцип** за определяне на реда за възникване и прекратяване на членството, а именно – това да става според предвиденото в устава на партията (чл. 14, ал. 1, т. 7 ЗПП). Законова уредба на правата, произтичащи от членственото правоотношение, както и на начина за тяхната защита, също няма, включително **не е предвидена съдебна защита на правото на членство**

чрез иск за отмяна на решението на върховния орган на политическата партия за прекратяването му.

Тази уставна свобода е израз на волята на държавата за **минимално вмешателство в дейността на политическите партии** (извън регулацията относно тяхното финансиране), което от своя страна е гаранция за правилно провеждане на принципа на политическия плурализъм, на правото на политическо самоопределяне и на участие на гражданите в управлението на държавата. Доколкото съдебната намеса също е форма на държавновластническо въздействие, **то и тя е ограничена от закона** до обжалване на решението, с което се допуска или отказва вписване на определени обстоятелства в регистъра по чл. 17 ЗПП, т.е. **предвидена е единствено защита в регистърното производство, която не би могла да се разпростре върху правото на членство**, тъй като в регистъра на политическите партии не се вписват членовете на партията.

Изложените аргументи мотивират настоящия състав да приеме, че правото на членство в политическа партия има своята уредба в специалния закон, която обаче е дадена по специфичен начин – **чрез въздържане от законодателно въвеждане на правила**, които да регулират възникването и прекратяването на членственото правоотношение (с изключение на правилото на чл. 9 ЗПП, установяващо забрана за определена категория лица да членуват в политическа партия) и които да позволяват държавновластническа намеса върху него, и чрез **въвеждане на уставна свобода**. Впрочем, правомощието на трето за политическата партия лице, снабдено с държавна власт, да решава въпроса относно нейния членствен състав **може да постави под съмнение неутралитета на държавата**, който тя дължи по силата на чл. 11 от Конституцията. Следва да се посочи също, че правото на лицата да се сдружават политически, защитено на конституционно ниво, **включва и избора им да не се сдружават с други лица**, ако считат, че те са накърнили присъщите за съответната партия принципи и цели. Ето защо, съдебната намеса, която би довела до възкресяване на едно прекратено по волята на членовете на партията членствено правоотношение, на практика **би рефлектирала върху правото на избор за сдружаване, упражнено от останалите партийни членове**.

Именно поради особеностите на политическата партия като сдружение, обединяващо интересите на частноправни субекти, но в областта на публичноправните отношения, **приложението на общия закон – ЗЮЛНЦ е сведено само до неуредените в ЗПП случаи** (§ 2). Както беше посочено обаче, според настоящия състав правото на членство и неговата защита **не се явяват неуреден въпрос, а въпрос, за който изрично не е предвидена съдебна намеса**. Ето защо редът за отмяна на решението на върховния орган за изключване на член от сдружение с нестопанска цел, уреден в чл. 26, ал. 6 ЗЮЛНЦ, е неприложим за атакуване на решението за изключване на член на политическа партия. В този смисъл е и **формираната практика на ВКС, последователно прилагаща разрешението, дадено в Решение № 100/01.07.2014 г.**, постановено по т.д. № 4369/2013 г. на ВКС, ТК, II отд., съгласно което „правната регламентация на учредяването, регистрацията, устройството, дейността и прекратяването на политическите партии се съдържа в действащия ЗПП. Този род сдружения е извън обхвата на юридическите лица с нестопанска цел, чийто статут е предмет на законодателна уредба в ЗЮЛНЦ. В случая не би могло да се приеме, че в ЗПП не е предвиден ред за защита срещу незаконосъобразни и несъобразени с

императивни уставни разпоредби конгресни решения на политическа партия В чл. 18, ал. 1 ЗПП е въведена процесуална възможност за атакуване и на положително регистърно решение от индивидуален член на партията Законосъобразността на приети конгресни решения на политическа партия се преценява именно в рамките на регистърното производство пред ВКС (при обжалване с касационна жалба на решението по молбата за регистрация), но не би могло атакуваните конгресни решения да са предмет на отделен конститутивен иск за тяхната отмяна с правно основание чл. 25, ал. 4 ЗЮЛНЦ.“ (вж. напр. Определение № 79/14.02.2020 г., постановено по ч.т.д. № 3002/2019 г. на ВКС, ТК, I отд.).

Така мотивиран, съдът

РАЗПОРЕДИ:

ВРЪЩА на основание чл. 130 ГПК исковата молба, подадена от М. О. Л., с която е предявен иск за отмяна на решение от 29.01.2022 г. на Втората национална конференция (НК) на политическа партия „Д.,Б.“ за потвърждаване на решението от 12.01.2022 г. на Националната контролна комисия (НKK) относно прекратяване на членството на ищеца в партията в резултат от изключването му.

Разпореждането за връщане на исковата молба може да се обжалва пред Апелативен съд – гр. София в едноседмичен срок от връчване на препис.

Съдия при Софийски градски съд: _____